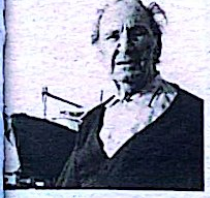

ÇAĞDAŞ HOMEROS

Anadolu'nun coşkun sesi Halikarnas Balıkcısı, Bodrum'un tepelerinde âşık olduğu maviliğe bakarak yattıyor. Cevat Şakir'i doğum gününde selamlıyoruz....

Sayfa 8

AGORADAN MEYDANA

Antik Yunan'da hem pazar yeri hem de bir toplantı alanı olan "agora", yerini Roma'da forum'a bırakır. Bunun smanlı'daki karşılığıysa amiler ve çarşılardır.

Sayfa 12

MODERN YAŞAMIN TOHURLARI

ayönü Tepesi, M.Ö. 720'den başlayarak bin yıllık bir zaman diliminde, köyden kentte doğru evrilecek dönüşümü kesintisiz ergileyen en önemli uraklardan biri.

Sayfa 14

KONUŞAN ŞİKKELER

onya Ereğli'de 1980'de bulunan, 505 Athena kkesinden oluşan erakleia Definesi, reğli'nin Helenistik önem'de önemli bir şehir olduğunu österiyor.

Sayfa 24

Milliyet

Nisan 2022 | Yıl: 2 | Sayı: 13

ARKEOLOJİ

ÖREN YERİ / MÜZE / GEZİ

DEMOKRASİNİN GÜVENLİ LİMANI

Muhteşem bir halicin kıyısında kurulan Patara, ağzı kumla dolup kapanana kadar Ksanthos Vadisi'ndeki Lykia kentlerinin dünyaya açılan kapısıydı. Montesquieu'nün "mükemmel bir konfederatif cumhuriyet" diye tanımladığı Lykia Birliği'nin bu özelliği, Patara Meclisi'ndeki tartışmalarda hayat buluyordu.

Akdeniz'in değerleri

Türkiye, Patara Antik Kenti'nin de bulunduğu Akdeniz'in değerlerinin korunmasını amaçlayan Barselona Sözleşmesi'nin taraflarından biri. Ulusal düzeyde de ekolojik açıdan değer taşıyan doğal yapıların korunmasına yönelik yasal bir altyapı mevcut.

Dr. Av. Muhammed Hardalaç

Tarih boyunca üzerinde yaşadığımız coğrafya pek çok medeniyete tanık olmuş ve farklı bölgelerde birçok kent kurulmuştur. Milliyet Arkeolojisi'nin bu ayki kapak konusu olan Patara Antik Kenti de Akdeniz'in ev sahipliği yaptığı en eski medeniyetlerden, önce Lykia Birliği'nin, ardından da Roma İmparatorluğu Dönemi'nde kurulan Lykia Eyaleti'nin başkentliğini yapmıştır. Şüphesiz bulunduğu konum itibarıyla en değerli liman kentlerinin Akdeniz kıyılarında olduğunu ve bugün kültürel miras olarak tarihlerini ve geçmişlerini koruduğunu söyleyebiliriz. Bu koruma sadece ulusal faaliyetler sonucu olmayıp uluslararası anlaşma ve iş birliğini gerektirmiştir. Bu mirasa sahip çıkmak vatandaşlık ya da kültür bilincinin geliştirilmesinin dışında düzenlenen yasalar ile mümkündür. Patara nezdinde belirtmek isterim ki Akdeniz'in değerleri yarınlara da kalıbsın diye Barselona Sözleşmesi imzalanmıştır. Uluslararası girişimler sayesinde Akdeniz'in bu doğal halinin korunması amaçlanmış ve Barselona Sözleşmesi olarak bilinen Akdeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi imzalanmıştır. 1975 yılında, Akdeniz'e kıyısı olan ülkeler ile (16 Akdeniz ülkesi) Avrupa Ekonomik Topluluğu tarafından Akdeniz Eylem Planı (AEP), 1976 yılında da Akdeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi (Barselona Sözleşmesi) ve Protokolleri kabul edilmiştir.

Ekolojik değer

Türkiye Cumhuriyeti tarafından da kabul edilen Barselona Sözleşmesi ile iki protokol ve eklerinin uygun bulunduğu ilişkin Bakanlar Kurulu kararı 1981 yılında Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Uluslararası düzeyde taraf olunan Barselona Sözleşmesi ve ek protokoller

yanında Türkiye'de çevre konusunda ulusal düzeyde de hukuksal düzenlemeler yapılmış, 1983 yılında 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kabul edilmiştir. Böylece ekolojik açıdan değer taşıyan doğal yapıların korunmasına yönelik yasal bir altyapı oluşturulmuştur.

Özel Çevre Koruma Bölgeleri

Barselona Sözleşmesi ve ek protokollerine uygun olarak yapılan ulusal çalışmalar neticesinde 1989 yılında 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Özel Çevre Koruma Kurumu (ÖÇKK) kurulmuştur. Günümüzde de uygulanması Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Türkiye'de bu kapsamda ilan edilmiş toplam 18 Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇKB) bulunmaktadır. Bunlardan ikisi 2019 yılı içinde ilan edilmiştir. Hiç şüphesiz korunmaya değer yerlerden birisi de Patara'dır. Patara

1990 yılında ÖÇKB ilan edilmiştir. 2863 sayılı kanun günümüzde de eşsiz mirasın korunmasında temel kanunumuz olsa da ÖÇKB'nin belirlenebilmesi ve genel kuralların oluşturulması amacıyla "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik" oluşturulmuştur.

Antalya ve Muğla sınırlarında

İdari anlamda Patara Özel Çevre Bölgesi'nin büyük bir kısmı Antalya-Kaş İlçesi, diğer kısmı ise Muğla sınırları içerisinde yer almaktadır. Bölge içerisinde yapılan arkeolojik araştırmalara göre, Lykia Uygarlığının en eski kentlerinden olan Patara M.Ö. 9. yüzyılda dönemin ana limanı durumunda olup tarih boyunca Kalkan Eren Dağı'nın batısında üçgen şekilli bir ova üzerinde kurulmuştur. Akdeniz'deki bu zengin tarihi yeniden hatırlamak ve bu değerli yerin önemi vurgulamak için 2020 yılı ülkemizde Patara yılı olarak kabul edilmiştir.

